

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **M. S**, zastoupena Mgr. Richardem Frommerem, advokátem se sídlem Olomouc, tř. Svobody 31, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2004, č. j. 59 Az 251/2003 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. 12. 2003, č. j. OAM-6294/VL-20-17-2003. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Stěžovatelka proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Konkrétně

pak nesouhlasí se závěrem žalovaného i krajského soudu, že nemá nárok na udělení azylu. Domnívá se totiž, že jí měl být udělen azyl z humanitárních důvodů, neboť jí na Ukrajině nebylo umožněno řádně se postarat o těžce nemocnou dceru, a to kvůli státní politice Ukrajiny na poli zaměstnanosti a státních příspěvků na péči o těžce zdravotně postižené. V doplnění kasační stížnosti pak uvedla, že splňuje podmínky stanovené v § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření k podané kasační stížnosti uvedl, že považuje napadený rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu se zákonem a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozhodnutí krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatelka uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. - nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Konkrétně namítá, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu.

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka požádala dne 1. 12. 2003 o udělení azylu. V ručně psané žádosti uvedla, že přijela do České republiky na návštěvu a na Ukrajině žádné problémy neměla. Dále sdělila, že se na Ukrajinu vrátit nechce a naopak chce zůstat v České republice. Při pohovoru k důvodům svojí žádosti poukázala na to, že na Ukrajině má dceru nemocnou s očima a má problémy s bývalým manželem, který jí vyhrožuje. Požádala proto o pomoc policii, ta však zůstala nečinná. Stěžovatelka se dále už na nikoho neobracela a odjela ze země. Nyní chce žít v České republice a vydělat nějaké peníze. Žalovaný její žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť přání stěžovatelky pracovat v České republice a její potíže s bývalým manželem, nejsou důvodem pro udělení azylu.

Při hodnocení důvodnosti stěžovatelčiny námitky Nejvyšší správní soud vycházel z příslušných ustanovení zákona o azylu. Ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu umožňuje žalovanému zamítnout žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle naposled citovaného ustanovení se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Stěžovatelka v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedla, že by byla na Ukrajině pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, ani že má obavu z pronásledování z některého z důvodů uvedených pod písmenem b) výše citovaného ustanovení. Naopak veškeré její důvody, které pro odchod z Ukrajiny a žádost o azyl v České republice během správního a soudního řízení uvedla, odrážely neuspokojivou ekonomickou situaci její rodiny, z níž pramenily i potíže s bývalým manželem. Nejvyšší správní soud má tak za to, že důvodem jejího odchodu z Ukrajiny a žádosti o azyl v České republice, byly ekonomické a osobní problémy. Nelze proto než v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu (např. rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, kde soud uvedl, že s*kutečnosti, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu* nebo rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, kde bylo konstatováno, že *obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické)* konstatovat, že krajský soud i žalovaný postupovaly zcela v souladu se zákonem.

Namítá-li pak stěžovatelka, že nebyly dostatečným způsobem zváženy důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, nelze s ní ani tentokrát souhlasit. Posuzování žádosti o udělení azylu ministerstvem se sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také souslednosti. Pokud totiž v řízení o azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího – ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení – zamítne žádost, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 citovaného zákona. Tento důvod však žalovaný vůbec nebyl povinen zkoumat. Žalovaný správně zjistil, že stěžovatelka neuváděla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být pronásledována z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu a zamítl její žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Zabýval-li se pak v odůvodnění i posouzením toho, zda stěžovatelka splňuje důvody udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, stalo se tak nad rámec zákonné povinnosti, aniž by to však mělo jakýkoli vliv na věcnou správnost vydaného rozhodnutí.

Nad rámec výše uvedeného lze pak poukázat na ustanovení § 13 zákona o azylu, který umožňuje v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 citovaného zákona, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V daném případě stěžovatelka nezmínila, že by jakémukoli jejímu rodinnému příslušníkovi byl udělen v České republice azyl, nelze jí proto přisvědčit,

že by jí měl být azyl z tohoto důvodu udělen. Pokud pak jde o možnost udělení azylu podle § 14 zákona o azylu je vhodné zdůraznit, že udělení tzv. humanitárního azylu je věcí volné úvahy příslušného orgánu státní správy včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Žadatel o azyl tudíž neudělením azylu z humanitárního důvodu nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem, případně zda se nedopustil libovůle. Jak již ale bylo uvedeno výše, v posuzovaném případě byla žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu a žalovaný tak vůbec nebyl povinen se důvody pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu zabývat. Naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak nebylo shledáno.

Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno naplnění žádného tvrzeného kasačního důvodu, Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu